

κοχλάζω ΑΒαλαωρ. Ἔργα 2,106 — Λεξ. Βλαστ. Δημητρ.: Ἡ κάψα ἀναβράει Λεξ. Βλαστ. || Ποίημ.

Ἀπ' τὸ μακρὸν τὸ γένει του, σὰν ἀπὸ μαύρη βρύσι,
στάζει ὁ ἰδρωτας βροχή, τὸ γαῖμα του ἀναβράει
ΑΒαλαωρ. ἔνθ' ἄν. 4) Ὑπάρχω ἐν ἀφθονίᾳ, αὐξάνομαι ἀφθόνως Λέσβ. Σάμ.: Τοῦ λάδ' ἀνιβρύζ' Σάμ.

ἀναβυζαίνω, ἀναβυζάνω Κεφαλλ. ἀναβυζαίνω Λεξ. Βλαστ. Δημητρ. ἀναβ'ζαίνου Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ρ. βυζαίνω.
Ἀναδίδω ὑγρασίαν οἶονεῖ ἐξ ἀπομυζήσεως ἢ ἀπορροφήσεως, συνήθως ἐπὶ πορωδῶν σωμάτων ἔνθ' ἄν.: Αὐτὸς οὐ τοῖχους ἀναβ'ζαίν' νιρὸ Αἰτωλ. Ἀναβύζαξι οὐλους οὐτόπους νιρὸ αὐτόθ. Συνών. ἀναβρύω 2 β, ἀναδίνω.

ἀναβωσβήνω (Ἀκρόπ. 12 Ἀπριλ. 1913 σ. 4 Ἡμερήσ. Τύπ. 25 Δεκεμβρ. 1929 σ. 5).

Ἐκ τῶν ρ. ἀνάβω, δι' ὃ ἰδ. ἀνάφτω, καὶ σβήνω.
Ἀμτβ. ἀνάβω καὶ σβήνω ἔνθ' ἄν.: Τὸ φῶς ἀναβώσβηνε σὰ φῶς κανδήλας ποῦ ξεψυχοῦσε τσιτσιρίζοντας Ἡμερήσ. Τύπ. ἔνθ' ἄν. Πβ. τρεμωσβήνω.

ἀναγαλατσιάζω Πελοπν. (Λακων.) ἀναγαλιτσιάζω Πελοπν. (Μάν.) ἀναγαλιτσιάζω Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ρ. γαλατσιάζω.
Α) Ἀμτβ. 1) Ἐξάγω γαλακτῶδες ὑγρὸν, ἰδίᾳ ἐπὶ τοῦ ζυμωνομένου ἄρτου Πελοπν. (Λακων.): Ἀναγαλάτισαε τὸ ζυμάρι. 2) Ὑφίσταμαι μικρὰν ἐφίδρωσιν, ἰδρώνων ὀλίγον τι Πελοπν. (Μάν.)

Β) Μετβ. 1) Καθιστῶ τι ὑγρὸν, ὑγραίνω Πελοπν. (Λακων.): Τόση λίγη βροχὴ ἔκαμε, ἴσια γὰρ νὰ ἀναγαλατσιάσῃ τὸν κόσμον. 2) Ἀνακατεῦω τὰ νερά, θολώνω Πελοπν. (Λακων.): Ἀναγαλατσιάσετε τὰ νερά.

ἀναγάλη ἐπίρρ. Ἡπ. — Λεξ. Βλαστ. Δημητρ. — ΧΧρηστοβασ. Διηγ. ξενιτ. 30 ἀνάγαλη ΧΧρηστοβασ. Διηγ. σπάνης 40.

Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ἐπίρρ. ἀγάλη.
1) Βραδέως, ἡρέμα, συνήθως ἐπαναλαμβανόμενον πρὸς ἐπίτασιν τῆς σημ. ἔνθ' ἄν.: Τὴν κατέβασε ἀναγάλη ἀναγάλη ΧΧρηστοβ. Διηγ. ξενιτ. 30. Τὸν ἔβαλα νὰ ἀνεβαίνῃ τὸν δρόμον ἀνάγαλη ἀνάγαλη ΧΧρηστοβασ. Διηγ. σπάνης 40. Συνών. ἀγάλη. 2) Ὡς οὐς., γαλήνη, ἡρεμία, ἡσυχία Λεξ. Βλαστ. Δημητρ.

ἀναγάλλισι ἢ, ΣΠασαγιάνν. Ἀντίλ. 13 ΣΣκίπη Ἀπέθαντ. 117 — Λεξ. Βλαστ. Δημητρ. ἀνεάλλισι Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀναγαλλεῖω, δι' ὃ ἰδ. ἀναγαλλιάζω. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. καὶ ἀγαλλία ἐκ τοῦ ἀγαλλεῖω.

Χαρά, εὐφροσύνη ἔνθ' ἄν.: Ποίημ.
Γλυκὰ προβάλλει 'ς τὸ βουνὸ τ' ὀλόγιμο φεγγάρι
καὶ μ' ἀναγάλλισι ἐρωτικὴ ἀπλώνει ἄχνὸ 'ς τὴν πλάσι
ΣΠασαγιάνν. ἔνθ' ἄν.

Τὸν ἔβδομό μου κύκλο χάραζα
'ς τὰ οὐρανογάλαζα ἀκρογιάλια
καὶ 'ς τὴν καρδιά μου ὡς σ' ἀσημόκουππα
ἐξεχειλοῦσεν ἡ ἀναγάλλισι
ΣΣκίπης ἔνθ' ἄν. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀναγάλλισι 1.

ἀναγαλλιάζω σύννηθ. ἀναγαλλιάζω Ἡπ. (Ζαγόρ.) Θράκ. (Αἰν.) Σκόπ. κ. ἄ. ἀνεγαλλιάζω Ἄνδρ. Θήρ. Μῆλ. Σέριφ. Σῦρ. ἀνεαλλιάζω Θήρ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) — Λεξ. Μπριγκ. ἀνιγαλλιάζω Δαρδαν. Ἰμβρ. Λέσβ. Λῆμν. Σάμ. ἀναγαλλεῖω Κρήτ. Κύθηρ. Κάρπ. (Εἰ.υμπ.) Κῶς ἀνεγαλλεῖω Μύκ. κ. ἄ. Μέσ. ἀναγαλλιάζομαι ΟΜπεκὲς ἐν Ἀνθολ.

Ἡ Ἀποστολίδ. 262 ἀνιγαλλιάζομαι Ἰμβρ. Σαμοθρ. ἀναγαλλιοῦμι Μακεδ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ρ. ἀγαλλιάζω. Ἡ λ. καὶ παρὰ Γερμ., ὁ δὲ τύπ. ἀναγαλλεῖω καὶ ἐν Ἑρωτοκρ. Α 55 (ἐκδ. ΣΞανθουδ.) «κ' οἱ γειτονιὲς ἐχαίρουντα κ' οἱ τόποι ἀναγαλλιοῦσα». Ὁ μέσ. τύπ. καὶ μεσν. Πβ. Ἀκολουθ. Σπανοῦ (ἐκδ. ÉLegrand Biblioth. 2,36) «καὶ ἰδὼν ταῦτα ὁ ἀγριόσπανος ἐνεγαλλιάσθηεν ἡ καρδιά του».

1) Εὐχαριστοῦμαι ὑπερβολικῶς, εὐφραίνομαι ἔνθ' ἄν.: Σ' εἶδα κι ἀναγάλλισαε ἡ ψυχὴ μου Δαρδαν. Ἀνεαλλιάζει ὁ καμένος ἄμα μὲ δῆ Ἀπύρανθ. Ἀναγαλλιάζει ἡ ψυχὴ μου ποῦ τὸνε βλέπω Παξ. Ἡπια δυὸ ποτήρια νερὸ κι ἀνεγάλλισα Ἄνδρ. Τραύιξα ἓνα καλὸ πλύσ' μου κι ἀναγάλλισα Σκόπ. Πέρασε τσ' εὐτὴ ζωὴ ἀνεγαλλιασμένη! (εἰρων. ἐπὶ τῆς δυστυχισμένης κατὰ τὸν βίον της) Σῦρ. || Παροιμ.

Εἶδ' ὁ Γύφτος τὴ γενεά του | κι ἀναγάλλισ' ἡ καρδιά του
(ὁ εὐτελής ζητεῖ πάντοτε τὰ εὐτελή. Ἡ παροιμ. ἐν παραλλαγαῖς πολλαχ.) Ζάκ. || Ἄσμ.

Ἐρρόδιο' ἢ Ἀνατολὴ ἀπὸ τὰ ἄγια μέρη
κ' ἡ φύσι οὐλὴ κι οὐλ' ἡ γῆ ἀναγαλλεῖ καὶ χαίρει
Κῶς — Ποίημ.

Ἀναγαλλιάζ' ὁ Σαμουήλ ποῦ εἶδε τὴ θεία χάρι
καὶ τρέμοντας ἀγκάλισε τὸ Θεῖκὸ ποτήρι
ΑΒαλαωρ. Ἔργα 2,73.

Καὶ μὲ τὰ λόγια τὰ γλυκὰ τ' ἀγούρου ἀναγαλλιάζει
ΚΚρυστάλλ. Ἔργα 2,71. β) Μέσ. αἰσθάνομαι ὑπερβολικὴν εὐδιαθεσίαν ἐξ αἰφνιδίας μεταβολῆς τῆς σωματικῆς καταστάσεως, ἐπὶ μελλοθανάτων, τῶν ὁποίων βελτιοῦται προσωρινῶς ἡ κατάστασις Ἰμβρ. Σαμοθρ.: Ἡ -ῖ- ἄρρουσους ἀνιγαλλιάσ' κι Ἰμβρ. || Φρ. Θὰ πιθά', γιατί ἀνιγαλλιάσ' κι (ἡ αἰφνιδία τροπὴ τῆς ἀσθενείας θεωρεῖται ὑπὸ τοῦ λαοῦ ὡς προάγγελος τοῦ θανάτου) Σαμοθρ. 2) Μετβ. προξενῶ εἰς τινα εὐχαρίστησιν Λῆμν. Μύκ. Σέριφ.: Τὸ κατὰπρωτό μου παιδὶ μ' ἀνεγαλλεῖ Μύκ. Μ' αὐτὸ π' μ' εἶπες νὰ 'ξερὶς πόσον μ' ἀνιγαλλιάσες! Λῆμν. || Φρ. Τὸν ἀνεγαλλιάσανε! (εἰρων. τὸν δυσχερέστησαν) Σέριφ.
Πβ. ἀγαλλιάζω.

ἀναγάλλισι ἢ, Κρήτ. Λυκ. (Λιβύσσ.) — ΚΠαλαμ. Δεκατετράστ. 33 — Λεξ. Δημητρ. ἀνεγάλλισι Ἄνδρ. ἀνεάλλισι Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ἀνιγαλλιάσ' Ἰμβρ. Σαμοθρ. Ἐκ τοῦ ρ. ἀναγαλλιάζω. Ἡ λ. καὶ παρὰ Γερμ.

1) Χαρά, εὐφροσύνη Ἄνδρ. Κρήτ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) — ΚΠαλαμ. ἔνθ' ἄν. — Λεξ. Δημητρ.: Παίρνει ἀνεάλλισι εὐτὸς τὴν ὥρα δὴ σιμῆς ποῦ θὰ σὲ δῇ Ἀπύρανθ. || Φρ. Ὡ χαρά μου κι ἀνεάλλισί μου! (ἐκφρασις στοργῆς μητρὸς πρὸς τέκνον) αὐτόθ. Νά 'χῃς ἀνεγάλλισι! (εὐχὴ εὐγνωμονοῦντος πρὸς εὐεργετήσαντα) Ἄνδρ. Ἀνεγάλλισι νὰ 'χῃ ἡ ψυχὴ του! (εὐχὴ περὶ τεθνεώτος) αὐτόθ. || Ἄσμ.

Ὅλο γεῖες καὶ χαρὲς | κι ἀναγάλλισες πολλὲς
Κρήτ. — Ποίημ.

Σ' ἀγαπῶ μὲ τῆς θλίψις τὰ τρηδόνια
καὶ μὲ τῆς ἀναγάλλισις τὰ κρίνα

ΚΠαλαμ. ἔνθ' ἄν. Ἡ σημ. καὶ ἐν Ἑρωτοκρ. Α 53 (ἐκδ. ΣΞανθουδ.) «θαράπειο κι ἀναγάλλισι, χαρὰ πολλὰ μεγάλη». Συνών. ἀγαλλία, ἀγαλλίασι, ἀγάλλισμα, ἀγαλλισμός, ἀναγάλλια, ἀναγάλλισμα, ἀναγαλλισμός. 2) Ἡ στιγμιαία καλυτέρευσις τῆς καταστάσεως μελλοθανάτου (συνήθως θεωρουμένη ὡς προαγγέλουσα τὸν θάνατον) Ἰμβρ. Σαμοθρ.: Φρ. Ἀνιγαλλιάσ' κι προκουπὴ! (ἀλλοίμονον, δὲν ὑπάρχει κἀμμία ἐλπίς!) Ἰμβρ.

